

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illet minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1902.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXXI. évfolyam. 119. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy órára — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Kedd, május 27.

Városi közgyűlés.

Nagybecskerek, május 27.

Rövid idő alatt végzett tegnap a városi képviselőtestület a bosszu tárgysorozattal. S ha véletlenül 3 olyan tárgy nem akad, mely magánérdeket érint, tehát minálunk okvetlenül emóciót kelt, talán bizony egy óra hosszáig sem tartott volna a rendes havi közgyűlés, melyet egyébként holnap, szerdán folytatnak.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: dr. Grandjean József polgármester.

Jegyző: dr. Perisics Zoltán v. főjegyző.

Napirend előtt felszólal Weisz Izidor, a Ferenc József-rend lovagja s meleg szavakban emlékeztet meg Bányai József 30 éves tanítói működéséről, indítványozza, hogy Bányainak a népoktatás és a magyarosítás körül szerzett érdemei jegyzőkönyvileg megörökíttessenek. A közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadja.

Következik a tárgysorozat.

Alispáni értesítés, mely szerint ő felsége gróf Bethlen Miklós Hunyad megye főispánját Torontál vármegye főispánjává kinevezni méltóztatott. — Mint említettük, a képviselőtestület a pályaudvaron és a beiktatást követőleg testületileg üdvözlö az új főispánt.

A m. kir. belügyminiszteriumnak a dülöt utak felmérésére vonatkozólag hozott képviselőtestületi határozatunkat jóváhagyó rendelete. — Tudomásul szolgál.

A m. kir. belügyminiszteriumnak a Karácsonyi-féle alapítványt jóváhagyó rendelete. — Tudomásul szolgál.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak az iparos tanonciskola részére engedélyezett államsegélyre vonatkozó leirata. — Az 1200 korona államsegélyt köszönettel tudomásul veszik.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszteriumnak a vasúti menetrend megváltoztatására vonatkozó leirata. — A M. Á. V. igazgatósága, mint tudva van, részben helyt adott a város kívánságának. Tudomásul szolgál.

A M. Á. V. igazgatóságának leirata a Ferenc József-téri váróterem ügyében. — A M. Á. V. nem épít, amit a közgyűlés tudomásul vesz. Némelyek pláne „örömmel“.

Torontál vármegye törvényhatósági bizottságának a marhalevelek kiállítására vonatkozó szabályrendeletünket jóváhagyó határozata. — Tudomásul szolgál.

Ugyanannak a két tornatanító tiszteletdíját jóváhagyó határozata. — A tornatanítók, mint ismeretes, 100—100 korona tiszteletdíjat kapnak. Ez jóváhagyatván, a folyósítással a tanács bizatik meg.

Ugyanannak a temesvári fa- és fémipariskola javára tett alapítványunkat jóváhagyó határozata. — A város, mint ismeretes, két táphelyet létesített 60—60 koronával. A határozat jóváhagyatván, a pályázat kiirandó.

Ugyanannak Treisz Géza segélyezését jóváhagyó határozata. — Treisz eltávoztván, tárgytalan.

Torontál vármegye alispáni hivatalának a pénztári ellenőri állásra vonatkozó rendelete. —

Dr. Györgyevics felszólalása után, ki újabb előterjesztéssel kíván élni, a közgyűlés kimondja, hogy a vármegye alispánját felkéri a pályázat kiírására.

Ugyanannak a közszéki munkássegély alapjövödelmének hováfordítására vonatkozó rendelete. — Eddig nem jelentkező olyan munkás, ki az alaphoz hozzájárult volna, ily értelmű jelentés teendő.

A M. Á. V. szegedi üzletvezetőségének a Bégaparti állomás vasúti átjáró ügyében kelt átirata. — Az üzletvezetőség, mint említettük, nem adott helyt a város azon kérésének, hogy ezentul is átjárhasson a közönség a síneken. Tudomásul szolgál.

A városi számvizsgáló bizottság bemutatja az 1901. évi felülvizsgált városi zárszámadásokat, valamint ezzel kapcsolatosan a városi villammi 1901. évi zárszámadásait. — A számadások, melyek a már megszokott deficitet tüntetik fel, elfogadtnak, a felmentvény megadatik.

Hivatalos jelentés a folyó évi március és április havi pénztári rovanosolásokról. — Minden rendben találtatott, tudomásul szolgál.

Hivatalos jelentés a 37.500 koronás függő kölcsön tárgyában. — A kölcsön a szükségessé vált árammérők és transzformátorok beszerzésére fordítottak.

Az iparostanone iskolai bizottság határozati javaslata Urhegyi János tanár alkalmaztatása ügyében. — Tudomásul vették.

A Takarékszövetkezet és előleg-egyletnek a főgimnázium alap javára tett 100 koronás alapítványa. — Jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

Hivatalos előterjesztés az Ó-Béga meder telekkönyvezése tárgyában. — Elfogadták az áll. választmány javaslatát, hogy első sorban tüzzék ki az árok határait s azután tegyen a tanács új javaslatot a telekkönyvezés iránt.

Hivatalos előterjesztés a dülöt utak helyreállítása tárgyában. — Kimondták, hogy a dülötutakat a kataszteri térképek alapján állítják helyre.

Hivatalos előterjesztés az előfogati szolgálománny bérbeadása tárgyában. — Két ajánlat fekszik a közgyűlés előtt. Az egyik Krpucsin Száváé, ki 9 év óta előfogatos a városnak s ki ezentul is 8400 koronáért hajlandó az előfogatozást elvállalni, a másik Vuin Misáé, aki 7000 koronát kér.

A tanács Vuin Misa ajánlatát javasolja elfogadásra, az állandó választmány ellenben Krpucsin ajánlja, miután időközben kijelentette, hogy ugyanannyiért hajlandó az előfogatozást elvállalni.

E körül most hosszú vita fejlődött ki. Dr. Holländer László kifogásolta, hogy az utóajánlatot figyelembe ne vegyék, mert akkor senki sem fogja komolyan venni a város árlejtéseit, ha az utolsó percben beérkezett ráicitalások sikerre vezetnek.

Ezzel szemben Benkovich Miklós most formahiba miatt azt javasolja, hogy írjanak ki új árlejtést. Miután Zachariás tanácsos tiltakozott az ellen, hogy az árlejtésnél formahiba történt volna, többen az új árlejtés eszméjét pártolták felszólalásaikban. Így Machalek János, Gligorovics János szólottak mellette, sőt Menczer Lipót is az új árlejtés mellett nyilatkozott, ha az állandó választmány javaslatát nem fogadják el.

Még Kühn János érvelt Krpucsin mellett, dr. Schlessinger Mór Vuin mellett, dr. Györgyevics Milos pedig Holländer felfogását pártolta, azután a többség mellözvén ugy a tanács, mint az állandó választmány javaslatát, az új árlejtés kiírását határozta el.

Ezután egy darabig lecsöndesedett a közgyűlés s minden vita nélkül intézték el a következő pontokat.

Hivatalos előterjesztés a kamarális koresma bérbeadása tárgyában. — Tudomásul vették.

Hivatalos előterjesztés a kaszinó kert bekerítése tárgyában. — Tudomásul vették.

Hivatalos előterjesztés a kaszinó épület-

A „TORONTÁL“ tárcája.

Micike.

Ha leirom a Micike nevét, nézem a betűket, hogy nem változnak-e rózsaszínűvé, nem ugrálnak, táncolnak-e a fehér papíron, nem dudorásznak, kacagnak, hancuroznak vidáman és pajkos kedvvel, mint az a csitri, fekete haju kis leány, ki e nevet viselte s aki után bomlott három középkorú nagymenyű ifjusága s valahány komolyan hitte, hogy rögtön szörnyet hal, ha Micike nem lenne a . . . felesége.

Legfeltűnőbb tisztelői azonban a nyolcadik gimnázisták voltak s különösen azok, kiket a kegyes Pater Polikarp megbuktatott a görög nyelvből és irodalomból. Mert délután voltak az órák s Micike egytől-kettőig, meg délelőtt is sokat ének- és zongoraórázott, míg a szegény fiuk hónuk alatt Odyszeiával és Iliászszal szomoruan bandukoltak a kis mester-utcában.

Oh mert szebb volt Mici a kék ég aranyos istennőinél és dalosabb, mint a titokzatos homályos szent berek, melyben kecses Nimfák kergetőznek kecskelábu Faunokkal és hajlott szarvu Szatírokkal incelkedtek a röpke Szilvánokkal és Nayádokkal, miközben az öreg, nagy Pán bűvös szavu nótája csendült a hétesövü fuvalán.

Szép, szép, de ily esetben mit akar ezekkel a szent személyekkel a Pater. Mit hureolkodik elé velük, mikor a fiuk szívébe más istennő hatalma költözik. Kecses, gömbölyű és édes, mint Vénusz és fürgé és eleven és tüzzöl pattant, mint a csinos bokájú Terpszikore.

Hát tanulnak, tanulnak fizikát és mathézist a fiuk, de azok a komoly rendbe szedett betűk meglebbenek, kikelnek, formálódnak, egy fej, egy

pár szem, hófehér kar és . . . és . . . ott száll a levegőben Micike, a poros, a füledt iskola levegőben s ha az ablakon becsillan az öreg nap egy irigy sugara, káprázatosan ragyog mint egy égből leszállt szent, mint egy grönjörüséges tündéralom . . .

A vallomások rövidek, de annál többet mondók voltak.

— Micike én magát imádom! rebegettük mindahányan.

Micike felugrott, tapsolt és nevetve, ujjongva mondta: — Majd ha fagy . . . színész nő leszek, Gyuszi s herceg vesz el, vagy király, érted, Gyuszi . . . S Gyuszi szörnyet hal, de a bájos Mici odakuporodott mellé, simogatta, ölelte, átkarolta. Aztán elolvasta Karthauzit, Werther keserveit, a szende hold ezüst sugárinál Mathison és Salis költeményeit s föbe se lötte magát, trappista se lett, hanem tanult, tanulatott, míg ugynevezett kész ember nem lett.

Igy Gyuszi, így mi az egykorunk, a három középkorú reménydus ifjusága.

Hanem a mi most következik . . . Ez szomorú. Szinte hihetetlen s ha rá gondolunk, fáj, fáj a szívünk, mint mikor májusban lefagyott virágokat látunk. Zöld és illatos táj felett hófehérek robognak és kivirágzott fák dideregnek a mezőkön.

Mert furcsa és érthetetlen ez az élet, ez a sors. Vak és szívtelen, mint a mesebeli apa, középkorú s a lehetlenségig önző, mint egy drámai intrikus. Nem kedvez senkinek. Se Gyuszinak, se Micinek, se nekem. A sok-sok illuzióval elragadja azt a rövid, verőfényes álmot is, mely Mici körül, mint glória szövéődött. Fu, fu valami száraz, csipős szél, elsőpör mindent, a diák-szerelme virágait, mely gyenge szívünkől hajtott ki, az illatot, mely körülbegette, a vágyat, mely bearanyozta.

Micike nem lett színész nő, sőt hercegek és királyfiuk sem versengenek érte.

Mi se lettünk kegyelmes urak és más ehhez hasonló földi istenek.

Mici ott ül a magas karszéken s hihetőleg jólesik, hogy fejét a kitömött bőrkarra támasztja.

Hanem meglát és felugrik.

— Ah, Mici . . . azaz asszonyom!

— Csak Mici, Kis ur, csak az . . . S szárazon, középkorú arccal mosolyog.

Kék szeméi zavarosak, termete se oly kedves, hogy a szent berek nimfáival versenyt futhatna. Na meg a ruha, nyűtt és izléstelen. Oh szép szerelmes királykisasszony, aki hercegekről álmodoztál!

— Ténsasszony, bélyeget — szól az egyik vevő.

— Egy doboz hülyéit — szól a másik vevő. S Mici lassan, kimérten, mint egy jól befüttött gép, végzi a dolgát. Rám néz és megért.

— Bolondság, Kis ur, maguk ugye házasodnak . . . Koldusok hozzá, meg akkorra megvénülünk, mire lennének valamik. Maguk jól szavaltak az ozsona mellé, na meg herzig táncoltak . . . Itt az uralom, jó üzletember. S megcsipte a papácska vastag, kidudorodó nyakát.

— Kedves ember, — szóltam szemtelen képpel — és jó üzlete van.

És megvásároltam a dohányomat egy óra, ott a Svarcz ur üzletében, s azóta a pipafüst-tengerben keresek, kutatok valamit. Tavasz álmot, költészetet és illuziót, Terpszikorét, a karszu bokáját, de nem, nem találok, meghalt, meg a kecses istenasszony, mint nagy Pán maga, kinek bűvös szavu nótája csendült hétesövü fuvalán.

Kiss Menyhért.

ben levő lakások bérbeadására vonatkozólag. — Elfogadták.

Hivatalos előterjesztés a városi boltok bérbeadására vonatkozólag. — Elfogadták.

Hivatalos előterjesztés a városi homokföldök bérbeadására vonatkozólag. — Elfogadták.

Hivatalos előterjesztés a kéményseprési szabályrendelet megváltoztatása tárgyában. — Elfogadták.

Hivatalos előterjesztés a kerékpáradó eltörlése tárgyában. — Egyhangulag kimondták, hogy a kerékpáradót eltörlik.

Hivatalos előterjesztés a megtartott kövezési árlejtés tárgyában. — Itt ismét élénk vita keletkezett, mert három különböző ajánlat került a közgyűlés elé. Az egyik Sztanity Mátysé, aki 11% árengedménnyel hajlandó elvállalni a kövezést és akit a városi tanács javasolt, a másik Reitter Mór 10%-os ajánlata, amit az állandó választmány pártolt és végül Krcselics Márk utóajánlata, a melylyel az előbbi kettőre rálejtál és 12% árengedménnyel hajlandó elvállalni a kövezési munkákat.

Dr. Holländer László híven előbbi felfogásához, az utóajánlat elvetésével Sztanity ajánlata mellett szól.

Krumenacker Ferenc és Wolfinger Viktor Reittert pártolják, míg dr. Schlesinger Mór Krcselics Márk mellett érvel, mert Krcselics nagybecskereki adózó polgár és utóajánlata a legolcsóbb.

A felszólalókkal szemben Szalay József azt indítványozza, hogy a kövezésre is írjon ki a város új árlejtést, amihez csatlakozott Holländer László is, visszavonva a maga indítványát.

Dr. Grandjean József polgármester rekesztette be a vitát a maga javaslatával, amelylyel indítványozta, mondja ki a közgyűlés, hogy az utóajánlat figyelembe nem vételével és elvetésével új árlejtést ír ki, megtoldva ezt Menczer Lipót azon indítványával, hogy trachit vagy lukareci kővel végeztessék a kövezést.

A közgyűlés erre így határozott.

Hivatalos előterjesztés a főgimnáziumi játéktér épületeinek átvétele tárgyában. — Elfogadják.

Hivatalos jelentés a május havi pénztári szükséglet miként történt fedezéséről. — Tudomásul vették.

Hivatalos előterjesztés a folyó évi helybeli iparkiallítás részére nyújtandó segély tárgyában. — A közgyűlés megszavazza a javasolt 400 koronát.

A helybeli iparkiallítás rendező-bizottságának kérvénye a községi népiskola helyiségeinek ideiglenes átengedése tárgyában. — A javaslatot képest a közgyűlés a kért helyiségeket átengedi az iparkiallítás céljaira.

A városi villammű előterjesztése 25 drb. árammérő óra megrendelése tárgyában. — Tudomásul vették.

Hivatalos előterjesztés az országos képviselő választók összeírására kiküldött bizottság napidíjainak kiutalványozása tárgyában. — Elfogadják.

Hivatalos előterjesztés Horváth András helybeli lakos illetőségének megállapítása tárgyában. — Elfogadják.

Hivatalos előterjesztés Löwy Ignác és Pap Simay Anna közmunkaadója tárgyában. — A közgyűlés kimondja, hogy Löwynek 8 ökor és 4 ló, Pap Simay Annának pedig 12 ökor és 6 ló után kell fizetni közmunkaadót.

Hivatalos előterjesztés Fröhlich Pál községi tanítónak a rajztanfolyamidő tartamára nyújtandó 200 korona segély tárgyában. — Elfogadják.

Hivatalos előterjesztés Machalek János városi díjnak napidíjának felemelése tárgyában. — Elfogadják.

Meggyessy Lajos városi pénztári ellenőrnek némi jutalék kiutalványozása iránt. — A javaslatot képest a jutalékot nem adják meg.

Naszke Ernő városi irnok szabadságidő iránti kérvénye. — A szabadságot megadják.

Ifj. Hornyák Mihály városi végrehajtó segély iránti kérvénye. — A közgyűlés 50 korona segélyt szavaz meg.

Végül tudatja a polgármester, hogy a megye törvényhatósága a népiskola államosítására vonatkozó szerződéseket a jóváhagyási záradékkal el látva leküldte a városhoz és ezeket most ő a kir. tanfelügyelőhöz betérjeszti, aki azokat a személyi ügyekre vonatkozó javaslata kíséretében felküldi a miniszteriumhoz. A közgyűlés ezt tudomásul vette.

Az oppovai ovoda árlejtése ügyében szerdán délután folytatódólag közgyűlést tartanak.

Miután a polgármester a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére fölkérte Szalay Józsefet, dr. Holländer Lászlót, Balázsi Józsefet, Bauer Henriket és Machalek Jánost, a közgyűlés véget ért.

A kivándorlás és a néptanítók.

— május 27.

Ismeretes, hogy a kivándorlásra csábító külföldi közvetítő intézetek minden eszközt felhasználnak arra, hogy a népet kivándorlásra bírják s így maguknak a szegény nép filléreiből jövedelmet szerezzenek. Így újabb — mint már említettük — a néptanítókat akarta eszközül felhasználni F. Missler, kivándorlást közvetítő brémai cég, hogy néptanítók, állásukból folyó tekintélyüket felhasználva, bírják rá a népet a kivándorlásra. Természetes, hogy a hazafias néptanítók visszautasították ezt az aljas üzletet, de F. Missler nem tágít s megint csábító ajánlatokat tett egyes tanítóknak. Dr. Pacséri Károly, Torontálvármegye tanfelügyelője értesülve a dologról, most a következő átiratot intézte a városok polgármestereihez és a járási főszolgabírákhoz:

Tudomásomra jutott, hogy egy F. Missler nevű kivándorlást közvetítő brémai cég a kivándorlás elősegítésére a hazai néptanítókat keresi fel ajánlataival, sőt a hazafias magyar tanítóság részéről történt visszautasítások után sem tágít és egy hazai kultur-egylet támogatásával dicsekszik. Bár meg vagyok győződve, hogy a hazafias néptanítói kar mindenkor vissza fogja utasítani a hasonló csábításokat, mégis van szerencsém a tek. címet tisztelettel felkérni, szíveskedjek a járásban (városban) működő néptanítókat bizalmasan figyelmeztetni, hogy miután a kivándorlásnak belügyminiszteri engedély nélkül való bármely közvetítése az 1881. évi XXXVIII. t.-c. 2. §-a értelmében tiltva van és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel és 2 hónapig tartható elzárással büntetendő kihágást képez bármely kivándorlási ügynökség vagy cég-ajánlatait mindenkor ne csak visszautasítsák, hanem tőlük telhetőleg kivándorlás aszítására népevelői feladatukból kifolyólag hassanak közre.

Dr. Pacséri Károly,
kir. tanfelügyelő.

Zaróvizsgák sorrendje a községi népiskolában.

— május 27.

A községi iskolaszék, mint már megirtuk, szombaton tartott ülésében elfogadta a tantestületnek az évi záróvizsgák sorrendjére vonatkozó javaslatát. E szerint a vizsgálatok a következő sorrendben lesznek megtartva:

A népiskolában:

Junius hó 17-én az Eötvös-utcai iskola II. C) osztály, tanító Fröhlich Pál.

Junius hó 20-án a központi épületben II. A) f) osztály, tanító Baaden Károly.

I. A) leányosztály, tanítónő Rédl Zsófia.
I. B) leányosztály, tanítónő Pálffy Etel.

Junius hó 21-én. I. A) f) osztály, tanító Dold István.
I. B) f) osztály, tanító Rédl Ferenc.

II. leányosztály, tanítónő Dienstl Emilia.
Ugyanaznap délután 5 órakor tornavizsga.

Junius hó 22-én délelőtt 1/9 órakor gazdasági ismétlő-iskola.

Junius hó 23-án Eötvös-utcai épületben:
I. C) f) osztály, tanító Osztie Béla.

III. C) f) osztály, tanító Szabó Sándor.
Junius hó 24-én a közp. épületben:

II. B) vegyesoszt., tanító Szilvássy János.
III. leányosztály, tanítónő Szalay Teréz.

III. A) f) osztály, tanító Váry Mihály.
Jun. 25. III. B) f) osztály, tanító Fischer Mór.

IV. leányosztály, tanítónő Kuss Berta.
IV. A) f) osztály, tanító Wégling István.

Jun. 26. IV. B) f) osztály, tanító Bányai Jakab.
V—VI. f) osztály, tanító Szeffü Sándor.

Junius 29-én délelőtt fél 9 órakor „Te deum”, utána az értesítők és bizonyítványok kiosztása.

A vizsgák mindenkor csak délelőtt tartatnak meg és 8 órakor veszik kezdetüket.

Az iparostanone iskolában a vizsgák junius hó 20-án veszik kezdetüket és 26-án érnek véget. Az iparos inasok rajzkiallítása jun. hó 22-én, a munkakiallítás pedig 26-án nyílik meg. Az ipariskolában a vizsgák este fél 7 órakor kezdődnek.

A kereskedő-tanone iskolában a vizsgálatok junius hó 23., 24. és 25. napjain tartatnak meg, mindenkor fél esti 6 órai kezdettel.

Az iparkiallítás.

— május 27.

A német városrészben és a váraljai-utcában a megrendelést gyűjtő bizottság élén Szabó Ferenc és Menczer Lipót elnökök buzgólkodnak. E bizottságtól eddig csak két gyűjtő-ív érkezett be hozzánk, de ezek is fényesen tanuskodnak a társadalom áldozatkészségéről.

Szávits Sándor gyűjtése:

1. Vinczehidy Ernő dr. lószerszám Frank Jakab szijgyártónál.

2. Dr. Vinczehidy Ernőné 1 tulipános láda.

3. Annau János 1 gazdasági kocsi Eck Péter bognár, és Vogel Márton kovácsnál.

4. Annau János 2 pár cipő Baitz Jánosnál.

5. Annau János gazdasági lószerszám Steckhardt Ferencnél.

6. Annau Jánosné 1 nyújtó deszka Stein Mihálynál.

7. Csada Károlyné 1 nyújtó deszka Stein Mihálynál.

8. Steinitzer Géza kombinált gyermek fürdőkád asztallal Konrad Nándornál.

9. Steinitzer Géza összehajlítható hintaszék Homa Kálmánnál.

10. Beck Gyuláné cimbalomtakaró tarkahimzéssel Jokly Irmánál.

11. Benkovich Mihály 1 tulipános láda.

12. Kuszing János dr. 1 pár cipő Schwartz Jánosnál.

13. Schwartz Pál 1 kerti locsoló Morán Ferencnél.

14. Szávits Sándor 1 őszi öltöny magyar szövetből Straky testvérekénél.

15. Sebastian Viktor kutya-nyakszija.

16. Klementics Ferenc 1 pár cipő Baitz Jánosnál.

17. Klementics Ferenc 1 öltöny Bayer Mátysnál.

18. Mocsányi Rikárd gyermekjáték szekrény Eperjessy Károlynál.

19. Sebestyén Károlyné 2 pár cipő Steckhardt Ferencnél.

20. Maurer Gyula 1 könyvszekrény Konrad Nándornál.

H I R E K .

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől délután 5 óráig; ugyanazon napokon este 1/9-től 1/9-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7/2 óráig nyitva marad.

Fogműterem. Erdélyi Mór fogtechnikus, a Korona-szálloda mellett.

Május 31. A torontálvárm. közművelődési egylet közgyűlése.

31. Nagybecskereki polgári dalegylet mulatsága (Schäffer-féle vendéglő).

Junius 6. Gróf Bethlen Miklós főispán beiktatása.

Julius 6. Kereskedő ifjak egyletének mulatsága a kinestári erdőben.

— Személyi hír. Dr. Dellimanics Lajos alispán hivatalos ügyekben tegnap Budapestre utazott.

— Verseciek a torontali installáción. Versec város törvényhatósági bizottsága szombaton tartotta rendes havi közgyűlését bajnai Zákó Milán főispán elnöke alatt. A gyűlésen elhatározták, hogy a város küldöttségileg képviselteti magát gróf Bethlen Miklós torontálmegyei főispán beiktatásán. A küldöttség tagjai Koszirovits Iván hely. polgármester vezetése alatt (Weifert Károly polgármester szabadságon van) Ries Lyubomir, dr. Dajkovits István és dr. Markovits György.

— Püspökünk betegségéről. Mint említettük, Dessewffy Sándor püspök a minap hazautazóban a vonaton rosszul lett, úgy hogy kénytelen volt Szegeden kiszállani. Estéig a püspök állapota lényegesen megjavult, egyelőre azonban nyugalomra van szüksége s így Szegeden kell maradnia. A „D. K.” szerint azonban a püspök uti terve nem szenved változást. Ha teljesen felépül, a vendéglátó belvárosi plébániáról Makóra utazik, ahol néhány hétig fog időzni. Azután székhelyére, Temesvárra tér vissza.

— Uj állatorvosi állás szervezése. A városi képviselőtestület annak idején megbizta Fülep György m. kir. városi állatorvost, hogy a vágóhídi huszszemlét elvégezze s ezt a megbízatást a földművelési miniszter egy évre jóváhagyta. A miniszter most figyelmezteti a várost, hogy ez a megbízatás, melyet csak szűkségből engedélyezett, nemsokára lejár s így gondoskodni kell a további intézkedésről. Mivel pedig ő úgy látja, hogy a város állatkereskedelmi forgalma igen nagy

s a szükséges állategészségügyi teendőket egy m. kir. állatorvos nem képes kellőleg elvégezni, utasítja a várost, hogy egy új m. kir. állatorvosi állás szervezésére tegye meg az intézkedéseket.

— **A városi közeztám.** A város multkor régi privilégiuma alapján körülírt módon egyszerűen fölterjesztette a pénzügyminiszterhez a városi közeztám tarifáját. A miniszter most visszaküldte a vámtarifát azzal, hogy a tarifát a törvényben körülírt módon terjeszse föl hozzá. A város fölterjesztést fog intézni a miniszteriumhoz, hogy Nagybecskereknek a közeztám ügyében még Mária Terézia idejében nyert privilégium alapján külön jogai vannak, kérni fogja a minisztert, hogy ezen jogait vegye figyelembe.

— **A karlócai szerb kongresszus.** A verseci egyházmegyében szombaton választották meg a szerb kongresszusi képviselőket. Megválasztottak a verseci (város) kerületben: Zmáj Jovanovics János dr., a hirneves szerb költő, a verseci (járás) kerületben: dr. Miladinovics Zsarko, az ulmai kerületben: Kliciu Döme, egyházi képviselővé Czveics Száva. Mind a négy radikális párti és egyhangulag lett megválasztva, mert Zákó Milán főispán már a mult héten visszalépett a jelöltségtől. — Megválasztottak továbbá: Temeskubinban Babics Milivoj, Fehértplomban Stefanovics Vászsa, Pancsován dr. Jovanovics István, Perlaszon Milodievics Milán, valamennyi radikális párti.

— **A közig. tanfolyamhallgatók, mint tüzoltók.** Már tegnap megirtuk, hogy az orsz. tüzoltószövetség kiküldötte, Köhler István, tüzoltószergyáros, az „Élet és Vagyon“ című tüzoltószaklap kiadótulajdonosa és szerkesztője, városunkba érkezett és mint tavaly, a közig. tanfolyamhallgatóknak a tüzrendésztől és a tüzoltás körüli teendőkből elméleti és gyakorlati oktatást ad. Az előadáson, amely ma kezdődött, kötelezőleg résztvesznek az összes tanfolyam-hallgatók. Az elméleti oktatás naponta 4 órán át tart és azt még e héten befejezik. A jövő héten kezdődik a gyakorlati oktatás, melynek befejezése után a kiküldendő miniszteri biztos előtt vizsgát tesznek a hallgatók és ha ezt, sikeresen leteszik, a tüzoltásból oklevelet nyernek.

— **A hidkölcson.** Megirtuk, hogy dr. Schlesinger Mór városi képviselői tag a hidkölcson ügyét meglebbezte a vármegye törvényhatóságához azon a címen, hogy az érdekelt háztulajdonosok kártérítési igényei nincsenek rendezve. Dr. Grandjean József polgármester most készíti az ügyben a fölterjesztést, a melyben részletesen megcáfolja a föllebbezés érveit. Ezzel a fölterjesztéssel egyetemben a polgármester még e héten fölküldi a föllebbezést a vármegye törvényhatóságához.

— **A himlőoltás.** Az elmúlt vasárnapon tartották meg az első tavaszi himlőoltást s ez alkalommal 410 gyermeket oltottak be dr. Weiterschan József és dr. Menczer Lipót városi orvosok. A legközelebb tartandó himlőoltásra, a mely a jövő vasárnapon lesz, 500-at és az eddig elmaradtakat, összesen tehát 750 idéztek be. A himlőoltás még három vasárnapon át fog tartani.

— **A fűkaszás bérbeadása.** A basahidi-ut mellett nagyobb terület van, melynek a füve csak kaszálásra való. A fű lekaszását a város mindig bérbeadja s így az idén is. A kaszálásra most csak Ersky Ignác tett ajánlatot s miután az ajánlat elég kedvező, a város neki adja bérbe a fű lekaszását.

— **A „D. M. T. E.“ közgyűlése.** Mint már említettük, a „Délmagyarországi tanító-egylet“ ez évi nagygyűlését augusztus hó 25., 26. és 27-én tartják meg Versecen. Hogy a nagygyűlés sikere mindjobban biztosíttassék, az előkészületek megtételére Versecen a napokban rendezőbizottság alakult meg, melynek elnöke Weiffert Károly polgármester, alelnöke Boiger Károly iskola-igazgató, jegyzői Fertig K. és Hlubovszky K., pénztárosa pedig Schiffnotka E. tanítók. A bizottság megalakulása után nyomban megkezdte működését.

— **Egy kálvinista pap halála.** Debrecenből jelentik: Mi lehet szebb, harmónikusabb vég egy puritán prédikátornak, mint a szószekeken hirtelen, váratlan halni meg. Így történt ez a debreceni kerületi gyűlésen. Az aranyhajú békés-bánati esperes, hódmezővásárhelyi első pap valamely kánont magyarázott, védelmezett igaz hévvel, lángoló belső tüzzel. Talán egy év, vagy egy szónoki fordulat keresése erőltette meg valamelyik túlfeszült agyvérédyét s azzal, a megkezdett

mondat közepette, egy hang, hörgés nélkül lebukott teljes tökéletesen halva. Szabó János egyik diszes volt a magyar kálvinista eklézsiának. Nevezetes, elegáns szónok, nagytudásu pap, ki-magasló műveltségű ember, már egy izben püspökjelölt s minden valószínűség szerint a leg-jogosabb aspiráns a legközelebbi székesédeskor. Személyes megjelenése, megnyerő, finom modora s egyetemes készsége révén akár kardinálisnak is beillt volna, nemcsak szegény szerény kálvinista lekipásztornak.

— **A kishid javítása.** Jakoby Gábor városi mérnök megvizsgálta a kishidat s konstata, hogy az javításra szorul. Mindjárt össze is állította a javítás költségvetését, amely szerint a javítás 615 koronába kerül. A mérnök betervezte a költségvetést a városhoz s azt javasolja, hogy a javítási munkát a város házilag végeztesse el, mert ilyen kisebb munkánál ez a legcélszerűbb, annál is inkább, mert a javításhoz szükséges faanyag beszerzése már meghatározott ár mellett biztosítva van.

— **Meghalt egy poéta.** Nógrád-Nagy-Szécsényről jelentik lapunknak, hogy Herczeg János, másfél-évi hosszas szenvedés után, tegnap, huszonnégy-éves korában meghalt. A fiatal poéta néhány évvel ezelőtt tűnt fel formás, mély érzésű verseivel s költeményeit azóta az irodalmi lapok szívesen közölték. Az elhunyt költő négy évvel ezelőtt adta ki első verskötetét Magda címmel.

— **Meghiusult leányrablás.** A minap este vagy 6 szerb legény, köztük Markusin Vladimir és ennek szeretője a 20 éves Posten Szóza, este a szokásos rozályon, ami körülbelül olyanféle, mint a fonóbeli terefe, együtt ültek a Laudon-utca sarkán. A mint ott kirizáltak a lányok, Markusin félrehivogatta egyenkint a legényeket és közölte velük azt a tervét, hogy ő a leányt el akarja rabolni s miután a leány most egyedül van itt velük, ez a legjobb alkalom az elrablására. A legények, a mint az a szerb legényeknél szinte kötelezőszámba megy, megígérték a segédkezésüket. Markusin erre észrevétlenül kocsit hozott, azután a leányt megragadták és a kocsira emelték. Az egyik legény hajtott, Markusin pedig lefogta a leányt. Csakhogy a leány szerelme mégsem volt oly nagy Markusin iránt, hogy ezt szótlanul eltűrje. Kibálni kezdett, majd egy alkalmas pillanatban szembe vágta a szerelmes Markusint s míg annak a szeme káprázott, addig Posten Szóza leugrott a kocsiról és elsökött. Azután a legények szétmentek, mert a leányt egy arajrók ember vette védelmébe és hazakisérte. Ma beidézte a rendőrség a szerelmes Markusint, ahol az ügyre nézve kihallgatták. Később majd a járásbíró fog az ügyben ítélni.

A Béga vizállása.

A temesvári folyammérnökség jelentése szerint május 27-én a Béga vizállása a következő volt:

Temesvár — +0.25 apadó.
Nagybecskerek +1.06 cm. apadó.
Titel +4.68 áradó.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A főrendiház ülése május 27-én.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, május 27.

A főrendiház ma délelőtt Csáky Albin gróf elnökle alatt ülést tartott.

A főrendiház Csáky elnök indítványára elhatározta, hogy részvétiratot intéz Franciaországhoz a martinique-i katasztrófa dolgaiban.

Azután a bosnyák vasutakról szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Esterházy Miklós gróf és Zichy Nándor gróf ellenzik a javaslatot, a melyet Széll Kálmán miniszterelnök védelmez ellenükben.

A miniszterelnök beszéde után a törvényjavaslatot ugy általánosságban, mint részleteiben elfogadták.

A költségvetés tárgyalására tértek át ezután, amelynek során a tanintézetek tételénél Császk György kalocsai érsek szólalt föl az egyetem katolikus jellegének megóvása érdekében, mire Wlassics Gyula kultuszminiszter mint minden évben, most is állami jellegűnek deklarálta az egyetemet.

Azután Ambrózy István báró szolt közigazgatásunk és közgazdaságunk hibáiról, azoknak orvoslását sürgetve.

Az udvar elutazása.

Budapest, május 27. (A „Torontál“ ered. távirata.) Az udvar ma este elhagyja a fővárost. A király este fél kilenc órakor utazik el Paar és Bolfras főhadsegédek és Lichtenstein herceg főudvarmester kíséretében.

Az osztrák delegáció ülése.

Budapest, május 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az osztrák delegáció ma délelőtt teljes ülést tartott, melyen folytatta a külügyi költségvetés tárgyalását. Az ülésen a közös kormány részéről jelen van: Goluchovszki külügyminiszter, Krieghammer hadügyminiszter és Spaun báró a tengerészet parancsnoka. Az ülésen az elnök rosszaságát fejezi ki a fölött, hogy a delegáció tegnapi ülésén a vitába a cár személyét belevonták.

A facseti mandátum.

Budapest, május 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Kuria ma ítélezte Harkányi János báró facseti mandátuma ellen beadott második petíció ügyében. A Kuria a választás ellen az első petíció alapján elrendelte a vizsgálatot.

Elítelt igazgató.

Budapest, május 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Temesvárról táviratozzák, hogy Cramer Albint, aki a temesvári Deutsches Tagblattban igazgató cikkeket írt, az esküdtszék bűnösnek mondotta ki s ennek alapján a bíróság három havi államfogházra, ezer korona pénzbüntetésre ítélte és elrendelte, hogy az ítéletet jogerőre emelkedése után a Deutsches Tagblattban a vezércikk helyén egész terjedelmében közölni kell. Cramer az ítélet ellen semmi-ségi panaszt adott be.

Az olasz király elleni merénylethez.

Budapest, május 27. (A „Torontál“ ered. távirata.) Mint Palermóból jelentik, az a fiatal ember, ki követ dobott az olasz király vonatára, szabó legény, ki nyíltan anarkistának vallja magát. A nápolyi anarkisták kijelentették, hogy nem tartozik hozzájuk.

Határidő-üzlet.

Budapest, május 27. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén a kereslet meglehetősen élénk volt s így az árak két és fél fillérrel emelkedtek.

Buza májusra	8.64—8.65
„ októberre	7.77—7.78
Rozs októberre	6.71—6.72
Tengeri májusra	5.21—5.23
„ júliusra	5.28—5.29
Zab októberre	5.77—5.79
Repece	11.75—11.85

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1902. május hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 38 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 30 p.; délután 5 óra 55 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Alibunárról: este 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.
Budapest—Szegebről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Módosra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunárra: reggel 3 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 30 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Karlovna—Nagykikindára: reggel 6 óra 7 p.

Pancsovai főszejgabiróságtól.

2569. sz. 1902.

459-2.2

Pályázati hirdetés.

Az üresedésbe jött hertelendyfalvai községi bábai állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással a következő javadalmazások vannak egybekötve és pedig: Évi fizetés 100 korona és minden szülésnél 2 korona látogatási díj.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a megyei szabályrendeletben előirt képesítést és eddigi működésüket igazoló bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket 1902. évi június hó 14-ig alólírott hivatalnál nyújtsák be, mert a később beérkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Pancsován, 1902. évi május hó 22-én.

Dr. Gyertyánffy,
főszejgabiró.

Torontálvármegye Törökbecsei járás főszejgabirója.

47544. sz. 1902.

452-3.3

Pályázati hirdetés.

A törökbecsei járáshoz tartozó Melence községben megüresedett 720 korona évi fizetéssel javadalmazott községi kézbesítői állásra pályázni szándékozókat felhívom, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket f. évi június hó 11-ig hozzám nyújtsák be, mert a később beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Törökbecsén, 1902. évi május hó 21-én.

Horváth Zoltán,
főszejgabiró.

698. sz. 1902.

456-3.3

Árverési hirdetés.

Bárános község előjárósága részéről ezennel közhírré tételik, hogy a Bárános község határában gyakorlandó vadászati jog 1902. évi október hó 26-tól 1908. évi október hó 25-ig terjedő 6 (hat) évi időtartamra folyó évi június hó 19-én d. u. 2 órakor a községházánál nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni. Az árverési feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órákban megtekinthetők.

Báránoson, 1902. évi május hó 22-én.

Az előjáróság

Legujabb divatu férfi ruhákat készít

ADAMKO F.
szabó-mester Nagybecskerek (Nicky-utca)

Dus választék különféle szövetekben

Más helyen vett szövetekből is legnagyobb készséggel készíttetnek öltönyök, felöltők stb.

Ruhatisztítások és javítások a legpontosabban eszközöltetnek.

260-10.10

Géptulajdonosok !!! figyelmébe !!!

Mindennemű gépek csak úgy tartóhatók jó karban, ha munkaközben jó gépolajjal kenetnek. Jó gépolaj használata által a gépjavitási számla gyakran 50%-al csökken, miért is minden géptulajdonos csakis megbízható cégnél szerezze be olaj-szükségletét. :- :- :- :- :- :-

A szoliditás elvét szigorúan szem előtt tartva, ajánlom dus készletemet mindennemű :- :- :- :- :- :- :- :- :- :- :-

OLIV, OLIVIN, BAKU és VALVOLIN gépolajban, nemkülönbön :- :- :- :- :- :-

TOVOTTZSIR, GYANTA, FAGGYU stb. legolesőbb áron és kérem engemet próbamegrendelésekkel megtisztelni.

HAIDEGGER ÖDÖN,
Nagybecskerek.

461-3.1

Alibunári házk. főszejgabiróságtól.

562. házk. sz. 1902.

458-1.1

IDÉZÉS.

Turika Demeter, mint a Román-Petre községi 209. házszámu Turika-féle házközösség ismeretlen tartózkodásu családtagja, ezennel felhivatik, hogy a házközösség megszüntetése céljából f. évi június hó 28-ik napjának d. e. 9 órájára Román-Petre községházához kiüzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjen meg, vagy Zsiván István közgyám román-petrei lakost, mint a részére kinevezett gondnokot célszerű képviselőt utasítsa; ellenkező esetben pedig ezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa.

Kelt Alibunárott, 1902. évi május hó 23-ik napján.

Napholtz Lajos,
házk. tb. főszejgabiró.

Nyomdász-
tanulónak

jó házból való flu felvétetik.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

237-x.96

Naponta frissen vágott spárga (Spargel)

Kurländer Imrénéél

tűzifarakttár

Korona-utca 585. sz.

(387-x.15)

76723. sz. 1902.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1902. július 1-től 1905. március végéig megrendelésre kerülhető, évenként mintegy 16 darab I-II. oszt. váróterembe való, hajlított fából készült s bőrrel párnázott pad és 100 darab a padhoz hasonló kivitelű párnázott szék szállítására pályázatot hirdet.

Az említett pad és szék részletes körüírását, valamint az ezek szállítására nézve érvényes különleges feltételeket tartalmazó ajánlati űrlap és a pályázati feltételek részleteit tartalmazó pályázati felhívás valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthető és a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, VI. Andrassy-ut 73. sz. II. em. 46. ajtószám) díjtalanul kapható.

Az előirt módon kiállított, aláirt, egy koronás bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok folyó évi június hó 17-ikének déli 12 órájáig a fentemlített szakosztálynál benyújtandók vagy posta útján oda küldendők. Az ajánlat borítéka e felirattal látandó el: „Ajánlat 76723/902. számhoz.”

Bánatpénzképen a tárgyak évi szükséglete értékének 5%-a folyó évi június 16-ának déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Elkészve benyújtott, valamint a pályázati felhívásban részletesen előirt feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Budapest, 1902. május hó. 3.1 Az igazgatóság. (Utányomás nem díjaztatik)

Ingyen lakást

adok egy házaspárnak házmesteri teendők fejében. A lakás megtekinthető Mária Terézia-utca 30-ik szám alatt. (436-x.7)

64.795/1902. számhoz.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a jövő 1903. évben esetleg 3 éven át szükséges fém-, acél- és vasnemű anyagi szállításának biztosítását óhajtva, eziránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb f. évi június hó 10-ikének déli 12 óráig betérjesztendők, a bánatpénz pedig f. évi június hó 9-én déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek a mennyiségek, ugyszintén a különleges szállítási feltételek a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrassy-ut 73.) megtekinthetők.

Budapest, 1902. május hóban. 3.2 Az igazgatóság.

Két szoba, konyha és a szükséges mellék helyiségek ből álló lakás azonnal kiadó.

Zápolya-utca 1-ső szám alatt

(819-x.80)

Borosznó gyógyítófürdő.

Zolyomgyében. Vasut-állomás. Posta és távirala.

Vadregényes fenyvesek közepette. Tiszta, ózondus levegő. Erdei sétautak. Magas forrású vízvezeték. A glaubersós gyógyítóforrások kitünő hatásuak heveny és idült gyomor- és bélhurut, máj- és hólyagbajoknál.

Hidegvíz gyógyintezet

Masszázs, villamozás, Kneipp féle gyógyítómód. Meleg ásványvíz és fenyőfürdők. Állandó fürdőorvos: Luczy Gusztáv dr. Gyógyszertár. Lawn-tennis, tekepálya, cigányzene.

Lakás: 8-16 korona egy szoba heti bérlete ágyneművel együtt.

Étkezés: leves 20 fillér, főzelék 60 fillér, tészta 50 fillér, sülték 80-180 fillér étlap szerint.

Bővebbet alulirt tulajdonosnál. 400-23.8

Rosenauer Lajos, Besztercebánya.